

*Overeenkomst, op 13 februari 1969 te Genève
tot stand gekomen, tot instelling van de
Europese Conferentie inzake Moleculaire Biologie*

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
ontvangen: 21 november 1969.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke
goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onder-
worpen, kan door of namens de Kamer of door ten
minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmach-
tigde Ministers van Suriname onderscheidenlijk de Ne-
derlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk
21 december 1969.

's-Gravenhage, 13 november 1969.

Ter voldoening aan artikel 60 lid 2 en onder verwijzing
naar artikel 61 lid 3 van de Grondwet alsook naar artikel 24,
eerste lid van het Statuut voor het Koninkrijk, de Raad van
State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U Hoogedel-
gestrenge hierbij de tekst en de vertaling in het Nederlands
over te leggen van de op 13 februari 1969 te Genève tot stand
gekomen Overeenkomst tot instelling van de Europese Confe-
rentie inzake Moleculaire Biologie (*Trb.* 1969, 102) ¹⁾.

Een toelichtende nota bij de overeenkomst gelieve U hier-
nevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal deze over-
eenkomst voorschijns alleen voor Nederland en de Nederlandse
Antillen gelden.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse
Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 21 november
1969 over te leggen aan de Staten van Suriname onderscheiden-
lijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigd Ministers van Suriname en van de Neder-
landse Antillen zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
DE JONG.

TOELICHTENDE NOTA

A. Inleiding

De ontwikkeling van de moleculaire biologie en het vraag-
stuk van Europese samenwerking op dit terrein van wetenschap
staan de laatste jaren in het brandpunt van de belangstelling.
Door wetenschappelijk onderzoek op moleculair niveau hopen
de biologen, met gebruikmaking van de technieken van de
natuur-, schei- en de wiskunde, een beter inzicht in de genetica
en in het verloop van fundamentele levensprocessen te ver-
krijgen en daardoor problemen als de verontreiniging van de
atmosfeer, bepaalde phenomema in de landbouw, carcinogene
factoren, diabetes, enz. tot een oplossing te brengen. Omdat
de verwachting gewettigd is, dat internationale samenwerking
deze belangrijke interdisciplinaire wetenschap op nationaal
niveau zal stimuleren, is Europese coöperatie op moleculair-
biologisch gebied ook voor het Koninkrijk der Nederlanden
van groot belang. Europese samenwerking is voorts van veel
gewicht omdat daardoor wordt voorkomen, dat de verdere ont-
wikkeling van de moleculaire biologie zich te uitsluitend zou
verplaatsen naar de Verenigde Staten van Amerika, alwaar
grote bedragen voor spoorwerk beschikbaar zijn.

Reeds in 1963 besloten Europese geleerden op moleculair-
biologisch gebied tot de oprichting van de *European Molecular
Biology Organization* (E.M.B.O.). Deze organisatie, naar Zwit-

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

sers recht opgericht en formeel in Zwitserland zetelend, vormt een vereniging van gezaghebbende wetenschapsbeoefenaren, onder wie een aantal Nobelprijswinnaars, en telt op het ogenblik ruim honderd leden¹⁾. Het Uitvoerend Secretariaat van de Organisatie is thans om praktische redenen bij de Universiteit van Brussel gevestigd. De E.M.B.O. heeft sinds haar ontstaan waardevolle activiteiten ontwikkeld, zoals het verlenen van fellowships, het houden van zomercursussen en seminars. De financiering van een en ander geschiedde tot dusverre in hoofdzaak uit particuliere bronnen.

Omdat het E.M.B.O. bekend was, dat bovenbedoelde financiële bronnen per 1 januari 1969 zouden opdrogen, trachtte de organisatie reeds in 1964 door tussenkomst van een aantal internationale organisaties – waarvan met name de Raad van Europa dient te worden genoemd – geldelijke steun van een aantal, inzonderheid Westeuropese, landen te verkrijgen. Het bleek echter niet mogelijk door bemiddeling van één dier organisaties tot een internationale regeling te komen, welke in de periode na 1968 het voortbestaan van E.M.B.O. zou verzekeren. Ofschoon verschillende landen wel bereid waren om E.M.B.O. in de toekomst financieel te steunen, bleek een initiatief van de Zwitserse Bondsraad nodig om de regeringen van de betreffende landen bij elkaar te brengen.

B. De conferentie van Meyrin

Gezien het grote belang dat vele Europese landen aan voortzetting van de Europese samenwerking op moleculair-biologisch gebied hechten, besprak een op initiatief van de Zwitserse Bondsraad te Meyrin (Genève) gehouden Europese Conferentie inzake Moleculaire Biologie van 4 t/m 6 april 1967 en van 22 t/m 25 januari 1968 de vraag hoe de verdere activiteiten ter zake intergouvernementeel gecoördineerd en gefinancierd zouden moeten worden.

Op deze conferentie waren de volgende bij de Europese Organisatie voor Kernfysisch Onderzoek (C.E.R.N.) aangesloten Staten vertegenwoordigd: België, de Bondsrepubliek Duitsland, Denemarken, Frankrijk, Griekenland, Italië, het Koninkrijk der Nederlanden, Noorwegen, Oostenrijk, Spanje, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Zweden en Zwitserland. Polen, Turkije en Zuidslavië waren door waarnemers vertegenwoordigd. Een aantal internationale organisaties had waarnemers gezonden.

Aan een werkgroep werd opgedragen, een door Zwitserland ingediende ontwerpovereenkomst tot instelling van een Europese Conferentie inzake Moleculaire Biologie uit te werken. Deze werkgroep, waarin ook het Koninkrijk der Nederlanden was vertegenwoordigd, kweet zich van haar taak tijdens van 6 t/m 8 juni 1967 en op 12 en 13 september 1967 te Meyrin gehouden bijeenkomsten.

Het door de werkgroep opgestelde ontwerp vormde het uitgangspunt voor de discussies tijdens de tweede zitting van de conferentie.

De door de conferentie uiteindelijk vastgestelde tekst van de overeenkomst werd op 25 januari 1968 aangenomen en, na finalisering, op 13 februari 1969 door de Zwitserse Bondsraad voor ondertekening opengesteld. De ondertekening van de overeenkomst voor het Koninkrijk der Nederlanden geschiedde op laatstgenoemde datum.

C. Overeenkomst tot instelling van de Europese Conferentie inzake Moleculaire Biologie

De overeenkomst richt de Europese Conferentie inzake Moleculaire Biologie op (artikel I). Ingevolge artikel IV, lid 3 (c), heeft bedoelde conferentie de bevoegdheid fondsen te bezitten en overeenkomsten aan te gaan.

De conferentie heeft tot doel de reeds in het kader van E.M.B.O. bestaande activiteiten op het gebied van de molecu-

laire biologie te coördineren en door middel van bijdragen van de deelnemende landen te financieren. De uitvoering van het in artikel II, lid 2, van de overeenkomst omschreven algemeen programma is onder bepaalde voorwaarden aan E.M.B.O. toevertrouwd. Deze constructie maakt het mogelijk dat de conferentie zelf geen behoefte heeft aan een omvangrijk apparaat. Artikel II, lid 2, omschrijft dit algemeen programma aldus:

„a. het voorzien in de behoefte aan beurzen voor opleiding, onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

b. het verlenen van bijstand aan universiteiten en andere instellingen van hoger onderwijs die gasthoogleraren willen ontvangen;

c. het vaststellen van cursusprogramma's, alsmede het organiseren van studiebijeenkomsten, gecoördineerd met de programma's van universiteiten en andere instellingen van hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.”

Opzettelijk is in deze opsomming de oprichting van een centraal laboratorium weggelaten omdat, naar het oordeel van de meerderheid der betrokken landen, thans nog niet kan worden gezegd of en wanneer aan een dergelijk laboratorium behoefte bestaat. Niettemin hebben enkele landen, waaronder Frankrijk, reeds blij gegeven van hun opvatting dat de Europese samenwerking op het gebied van de moleculaire biologie het best zou worden gediend wanneer aan de reeds bestaande activiteiten de oprichting van een centraal laboratorium in de geest van C.E.R.N. zou worden toegevoegd. Het Koninkrijk der Nederlanden, alwaar reeds in een vroeger stadium over een eventuele Europese samenwerking op moleculair-biologisch gebied advies was ingewonnen van de Koninklijke Academie van Wetenschappen en van de Academische Raad, heeft zich conform dit advies op het standpunt gesteld, dat intergouvernementele Europese samenwerking op het terrein van de moleculaire biologie, waardoor coöperatie tussen geleerden wordt bevorderd, gewent is, maar dat een beslissing over de vraag of er behoefte bestaat aan een centraal laboratorium eerst kan worden genomen nadat uit de resultaten van bedoelde Europese samenwerking gebleken is hoe de behoeften liggen. Uiteraard kan niet een aan de Europese Conferentie inzake Moleculaire Biologie deelnemend land worden gedwongen aan de oprichting van een centraal laboratorium als hogerbedoeld mede te werken.

Wel kan de aard van het algemeen programma, c.q. de wijze van uitvoering daarvan, gedurende de looptijd van de overeenkomst bij een unanieme beslissing van de conferentie worden gewijzigd. Daarnaast voorziet de overeenkomst in de mogelijkheid dat een aantal leden van de conferentie het initiatief neemt tot het doen uitvoeren van een bijzonder project. Een dergelijk project, dat ook buiten E.M.B.O.-verband kan worden uitgevoerd, moet echter als zodanig door de conferentie bij een met gekwalificeerde meerderheid genomen beslissing worden goedgekeurd (artikel II, lid 3).

De in de overeenkomst voorziene intergouvernementele samenwerking op moleculair-biologisch gebied heeft niet *per se* tot Europa beperkt te blijven. Immers artikel III, lid 2, schept niet alleen de mogelijkheid, dat Europese landen welke niet aan de opstelling van de overeenkomst hebben medegewerkt, onder zekere voorwaarden tot de overeenkomst kunnen toetreden en deswege lid van de Conferentie worden, maar biedt deze faciliteit ook aan niet-Europese landen welke sedert de oprichting van E.M.B.O. in belangrijke mate aan de werkzaamheden dier organisatie hebben bijgedragen. Hierbij is gedacht aan Israël, de enige Staat die reeds vóór de instelling van de Conferentie E.M.B.O. financieel heeft gesteund. Bovendien voorziet de overeenkomst in de mogelijkheid van samenwerking met nationale instellingen en met internationale, intergouvernementele en non-gouvernementele organisaties (artikel III, lid 3).

In beginsel komt de conferentie één maal per jaar bijeen (artikel IV, lid 1). De bevoegdheden van de conferentie worden in het derde lid van artikel IV opgesomd. Ter verzekering van de continuïteit tussen de zittingen van de conferentie is besloten tot de instelling van de functie van een secretaris-

¹⁾ Een exemplaar van de statuten van E.M.B.O. is neergelegd ter griffie, ter inzage van de leden der Kamer.

generaal (artikel V). Deze functionaris, voor een bepaalde termijn door de conferentie benoemd, dient de in beginsel een jaar als zodanig optredende president der conferentie bij te staan, daarbij gebruik makende van de diensten van E.M.B.O.

De jaarlijkse begroting van de conferentie (artikel VI) zal onder meer een omschrijving geven van de kosten van het algemeen programma, waarvan de uitvoering, gelijk hierboven reeds werd opgemerkt, aan E.M.B.O. wordt toevertrouwd. Volgens de ramingen van E.M.B.O. zou voor de jaren 1969 t/m 1971 met de volgende bedragen, uitgedrukt in duizenden U.S.-dollars, rekening moeten worden gehouden:

jaar	volgens prijzen van 1967	rekening houdende met 5 pct. kostenstijging per jaar
1969	576	606
1970	742	818
1971	878	1017

De verdeling van de kosten wordt geregeld in *artikel VII*. Dit artikel bepaalt, dat de conferentie elke drie jaar met tweederde meerderheid van alle leden de verdeelsleutel van de kosten vaststelt op basis van de verhouding tussen de netto nationale inkomens tegen factor-kosten in de laatste drie voorafgaande jaren, waarvoor statistieken beschikbaar zijn. In de bijlage bij de overeenkomst is uitsluitend ten behoeve van de vaststelling van het tijdstip, waarop de overeenkomst in werking treedt (*artikel XI, lid 4, a*), de verdeelstaat vermeld, welke heeft gegolden bij de C.E.R.N. voor 1967. Volgens deze verdeelstaat zou het Nederlandse contributiepercentage 3,82 bedragen, hetgeen, rekening houdende met een 5 pct. kostenstijging per jaar, voor de jaren 1969-1971 zou neerkomen op resp. f 83 340, f 112 500 en f 139 860.

Omdat evenwel de verhoudingen tussen de nationale inkomens van jaar tot jaar verschillen, en omdat de Belgische regering om haar moverende redenen te kennen heeft gegeven voorshands niet aan de conferentie te zullen deelnemen, zal het door Nederland in feite bij te dragen contributiepercentage niet hetzelfde zijn als de eerdergenoemde 3,82. Aangenomen mag echter worden, dat het door Nederland te betalen contributiepercentage niet hoger zal zijn dan 4,5, de toepassing van welk percentage voor de jaren 1969-1971 een bijdrage zou

betekenen van resp. f 98 200, f 132 500 en f 164 800. De deelnemingskosten komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

De *artikelen VIII e.v.* van de overeenkomst behoeven naar het oordeel van de ondergetekenden geen toelichting. Slechts moge worden opgemerkt, dat aan het bepaalde in *artikel XI, lid 4, c*, een tijdens de tweede zitting der Conferentie van Meyrin bereikt compromis ten grondslag ligt. Dit komt hierop neer, dat de initiële looptijd van de overeenkomst vijf jaar bedraagt en dat één jaar vóór het verstrijken van die termijn een buitengewone zitting van de conferentie zich, bij een meerderheid van tweederden van alle leden, zal dienen uit te spreken hetzij voor ongewijzigde verlenging van de overeenkomst, hetzij voor amendering van dezelve, hetzij voor beëindiging van de Europese samenwerking op moleculair-biologisch terrein in het kader van de overeenkomst.

D. Slotopmerking

De ondergetekenden zijn van gevoelen, dat de onderhavige overeenkomst een vruchtbare voortzetting van de sinds 1963 bestaande Europese samenwerking op het gebied van de moleculaire biologie kan bevorderen. Hoewel het vraagstuk van internationale samenwerking op het onderhavige terrein van wetenschap op dit ogenblik nog van minder betekenis is voor Suriname en de Nederlandse Antillen, kwam het, na overleg met de Regeringen van die landen, gewenst voor, bij gelegenheid van de ondertekening van de overeenkomst te doen verklaren, dat de overeenkomst, wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, voorshands alleen voor Nederland en de Nederlandse Antillen zal gelden, maar dat de Koninkrijks-regering zich, gelet op de gelijkberechtigtheid tussen de drie delen van het Koninkrijk, het recht voorbehoudt de overeenkomst tot Suriname uit te breiden wanneer de regering te Paramaribo de wens daartoe zou uitspreken.

*De Minister van Onderwijs
en Wetenschappen,*
VERINGA.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
DE JONG.